

ХОВАРИ АБУЛҲАЙ

Мисли Мисли

ХОВАРИ АБУЛҲАЙ

**ПАЙМОН
ДАР АНДЕША**

Душанбе
«ЭР-Граф»
2018

ББК84 Тоҷик 7-5 + 82.3(2 Тоҷик)

А-19

**Ин маҷмӯаи шеърхоро ба равони ҷоку
хуррами модарам тақдим мекунам.**

Мухаррир: Мубашшир Акбарзода

Ховари Абулхай. Паймон дар андеша.
Маҷмӯаи ашъор – Душанбе: «ЭР-Граф», 2018 с. –
108 с.

«Паймон дар андеша» маҷмӯаи нави ашъори шоири
навҷую навсу Ховари Абулхай аст, ки бардоштҳои ӯро аз
зиндагии шахсии иҷтимоияш дар либоси шеър дар бар
мегирад. Дар саросари маҷмӯа суҳани меҳру садоқат ба
Ватан ва Инсон мавҷ мезанад. Умед аст, ки мавриди
қабули хотири ҳаводорони шеъри асид гардад.

ISBN 978-99975-67-68-0

© Ховари Абулхай, 2018с.

ВАТАН

Ватан субҳона аз дастони равғанхӯрдан модар,

Ватан расми гусели меҳрубону илтизори ёр.

Ватан ангезаи эҳсос аз руъёи фарзандон,

Ватан ошӯби укёнус дар андешаи бедор!

Ватан дар гӯши ман бонги суруши бомдодон аст,

Ки мавҷаш афканад аз пой ҳар оҳанги аъдор!

Ватан дар мардумонам партави меҳри дурахшон аст,

Ки дар торикии имрӯз бишад ранги фардор.

Ватан, то ҳоки гулҳез аз нами хуни Сиёваҳш аст,

Пашоҳи ишқи Ширин тешаи фӯлоди Фарҳод аст!

Зи Ому то ба Сайхун гар Зарафшон ҳамраҳи Ваҳш аст,

Ватан шод аст, бо дод аст, обод аст, озод аст!

РОҲ ВА РӢҲ

Дар сутунмуҳраи пайвастан тӯлоният
Чони садҳо гарави роҳ ба ҷое дорад.
Сад диле пур зи тамашно ҷӣ ҳавое дорад,
Дар фазон ҳавасу бовару пазмоният...

Роҳ дар пайкари фӯлодии ту гар рӯҳ аст,
Роҳи ту бод сапед!
Рӯҳи ту бод саъид!

Дар сутунмуҳраи пайвастан сӯтхониям
Чони ширин ғами талхи ҳамагонӣ дорад,
Ҳавас озодии даврону равонӣ дорад,
Дар фазои дили пурвусъату армониям.

Рӯҳ дар пайкари сӯтхонии ман гар роҳ аст,
Баҳратон бод сапед!
Баҳратон бод саъид!

Дар сутунмуҳраи пайвастан давроният
Вағано, тоси нави рӯҳи равонат моем,
Ҳар ҷӣ ҳастем, зи пор асту ҷунии фардоем
Дар кафи қудрату сарпанҷаи фармоният...

Пас, ҳамин марҳалаи бозин виядоният,
Эй Худо, бод сапед!
Эй Худо, бод саъид!

БА ПАДАРАМ

Чун аз харитан рухи айёмдидаат
Омӯхтам падар,
Қутрофиён олами одамшинохтап,
Бо ҳамгинон шудам.

Эҳсос кардаам,
Тамкип дар укёнуси чашмони хастаат
Қатъи масофа кардани пурпечини маро
Чун рӯдборҳо,
К-аз хатти фосили баду некам гузаштаанд,
Бар худ капидааст,
Ман меҳрубон шудам.

Дар давҳи хотирам
Эҷози ҷуктаҳот
Чун пуқтан харита, ки тапҳо ба як рақам;
Бар шона бори кишвари якпора мекашад,
Ҳамчун китобаанд.
З-он ҷуктадон шудам.

Он лаҳза, к-аз саҳифаи рӯям назораат
Мечуст ёдгори шабҳои шабоби хеш,
Андешаам ба самти нигоҳат равона шуд.
Дар авҷи изтироб,

Дидам, ки бо каноати лабҳоя баастаат
Нури фараҳ зи равзани чашмони хастаат
Фаввора мезанад.
Ман бо чунии кифояти апдешаву ингоҳ
Ҳамдостон шудам.

ОҶАНГИ МАРГ

Субҳи хуршедни шаҳривар ҳамӯш
Омаду не бод барге менавохт,
Не таколӯи кабутарҳои бом,
Не дилам осудаву не мегудохт...

Як нагоҳи қарорие зи умр,
Мисли ҳар субҳе, ки аз сар доштам.
Ман чи дониستم, ки баъди як замон
Осмонҳоро ба сар афроштам.

Модари якову беҳамтои ман
Рафту андар остони хонаам
Як нигоҳи дилкашале боз монд
Дар дили пурхуну тамҳоронаам

Рафту он лабханди зебояш ниҳон:
– Шодии ширини ғамҳоям, - бигуфт.
– Асли ман, уммеи ман, фардон ман
Шод бошӣ, - гуфту – меоям, - нагуфт...

Рафт чуи оҳанги рафтори насим
То заву поку латифу дилишин.
Ҳамчу парвози кабутарҳои бом
Бар ниҳоятҳои ин ҷархи барин.

Ман аз он девона аз дунболи бод
Дар суроғи ҷони пурвоям шавам.
Кош бо рақси кабӯтарҳои бом
Зинда аз овози «меоям» шавам...

Субҳи хуршедин шаҳривар ҳамӯш
Не кабӯтарҳо, на барге менавохт,
Ман надониستم, ки оромии ӯ
Дар дилам оҳанги марге менавохт!!!

— — — — —

ДАР САРИ ГӢР

– Модар, дуруд, дастан садбарги лолагун
Овардамат, ҳамон ки писанди дили ту аст.
Бӯйи хушаш димоғи туро шод мекунад.

Дерест нестам, асар аз гарду коҳи бод
Дар лавҳи мрамурини ту, бо дасту остини.
Фарзанди покбози ту обод мекунад.

Хубам, наберагони ту хубанду нозанин.
Номи туро ба духтари Шоҳина¹ додаем,
Хусрав² ҳамеша аз ту чи хуш ёд мекунад...

Не-не, дар ин замонаи озоду мустакил
Дастӣ ҳасад зи шоҳи чаппаи шикастааст.
Бо ҳар хурӯҷи васваса фарёд мекунад.

Имрӯз аз саховати ёрони ростин
Сидку вафо чу шаршара резад зи остин!
Рӯҳи маро равони ту имдол мекунад!

¹ Шоҳина – ҳоҳари калити.

² Хусрав – баринишам.

Дар остои кудси оромтоҳи ту
Осудатар зи хонаи хешам, азизи ман!
Рӯҳи ту савти шеъри ман эҷод мекунад.
Хуррамтар аз қушун ба гумонам набудаам!
- Ховар, дурӯғ! Оҳ, ту ҳам гиря мекуни?
Оре ва атри дастаи гул бод мекунад...

ЭЙ ШЕЪР

(Ба Мубашири Ақбарзоо)

Эй шеър, эй таронаи кайхонӣ!
Гуфтушулуфти тозаи вичдонӣ!
Эй номаи гувоҳи дили кӯдак,
Эй мардумӣ ба гунаи яздонӣ!

Эй посухи равони наосуда,
Таскини дидагони ғамолуда,
Эй ағри сабзи нури сахаргоҳӣ,
Авдешаи зи воқеаи полуда.

Эй воми Қоми Чам зи атокарда,
Айёми ғам бубия ҷӣ хато карда!
Паймони доду гири амонатро
Эй ростии, риоя адо карда.

Эй бартар аз макоми кароматҳо,
Олитар аз нисоби хушомадҳо,
Дар дасти остинзадаи қисмат
Ғирболи нағмасози паёмрадҳо.

Эй ишқи бесириншу гиреву дард,
Бе кишаву хиёлату ранги зард.

Муסיқии равони ду дилдода,
Оханги чазби ду тани меҳровард.

Беҳуш аз нихоти бедорӣ,
Девонагӣ зи ғояти хушёрӣ,
Бемазҳабӣ зи пайраҳи он бовар:
Бар дилбари ягона вафодорӣ!

Гар маъини кунуни ҷавонмардӣ,
Бар сода зулму фитна раво кардӣ.¹
Эй боргоҳи марҳамати маҳрам,
Ойини одамӣ ту биёвардӣ!

Эй шеър, эй таровиши боронӣ
Дар сарзамини гармӣ ҳаёли ман.
Хуш,- дар нумӯи сабзи баҳоронӣ
Файзат зиёд бод,- ба ҳоли ман...

---

¹ «Бар кӯру кар ар нуқтаи ҷаҳонӣ: мардӣ!», устод Рӯдакӣ.

ОРЗУ

Ҳар субҳу шомгоҳ
Меҳоҳам осмон бизапад оташ
Бар домани қабон бунафши хеш,
То кӯрдуди ашкбарапгезаш
Бар шохай аяори шукуфон бадал шавад.
В-аз юмини офтоб
Ҳар тири орзун ниғаҳ бар нишон расад.

То ҳар сари ҳам аз шикани айём,
К-аз девӣ гам зи даст тавон дода,
Аз пайкхон гарми сурӯшонӣ
Дар дудмони мардуми торикаш
Барки ниғаҳ фурузаду бар осмон расад.

То ҳар тилисмхона, ки дил гӯянд,
Эй кош, коргоҳи шакӯй бод!
В-аз тири эраҷӣ, чу шикастӣ замон-замон.
З-ӯ нури эзодӣ
Бар одамон расад!

МУҲОКАМА

(Сухбати ду зан дар даҳлези коргоҳ)

Зани якум:

– Дидам, ошuftаву тунд,
Мекалобид зи пое бар по,
Зери лаб ҳарфе чанд
Бар каф афканда, хамезад ба хаво...
Чӣ хабар? Гӯю мапӯш!

Зани дувум:

– Маст шуд, шиша ба девору ба дар зад сари хеш,
Хӯшан ҳарфи кам овехт ба гӯши сардор,
Ринди майҳора, ки шарманш бодо,
Шӯр ангехт ба агрофи хамӯш.

Зани якум:

– Шоядо, кабзаи бераҳми кадом мушкилае
Баста роҳи гузари ҳанҷарааш?
Ё тамн тифлу дёл
Меҳурад чони ба лаб омадааш?
Пас, ба оҳанги малол
Таъин беҳуда чаро?

Занн дувум:

-Саҳин чамъ онпан фочияи шахсӣ нест,
Оби мардум таби бедор зи рухсора барад.
Гар адаб боре хаст,
То кас онро зи раҳи умр ба пуштора барад.
Дами осуда чаро?

Маст (бармегардад):

-Чома аз макри муаддаб батановехтагон
Чашм бар чоғу дили содаи мо мефигананд.
Айбҳои тани худ карда ниҳон,
Мухраи зидагии мову шумо мешикананд.

Гар гиреве бидарад гӯши фалак мастана,
Дарди ин чамъ варо ҷониби бедод кашад.
Войи аҳле, ки зи хушёрини ин девои
Суди вайронаву осеб ба обод кашад.

Эй ки дар банди саробед зи тарфанди бузург,
Ҳар қадар роҳ фиребост, аташ пурзӯр аст.
Дигаре баҳра ба ҷон мебарад аз хоки сутург.
Ҳосил аз мафсияти умри шумо дар гӯр аст!

БОЗГАШТ

Майхонаҳо, салом!

Чун дар ҳавои талхи маю хираи ситор
Ҳар ҳарф аз сафои ҳавас гуфта мешавад,
Дар лаҳзи ҳанда нақши фиребон чашм нест,
Рӯи риё зи хуни худ ошуфта мешавад,
Ман баъди поси хотири боло гурехтам
Бар пасти шумо...

Майхонаҳо, салом!

Чун ҳар гули сӯханвари дасторҳои маст
Бӯи дурӯғи калби чигарсӯз мезанад,
В-аз кибри сурх ҳамл ба гӯши ҷавонаҳо
Фардои ҷовидона ҷуз имрӯз мезанад,
Ман аз ҳалон олами руё гурехтам
Бар ҳасти шумо...

Майхонаҳо, салом!

Чун дар шукӯҳи базми май овози ҷомҳо
Мастиона то ба зриши деҳу дод мерасад,
Бонги инёз дар паси дарҳои баста лек
Таиҳо ба гӯши соҳиби фарёд мерасад,
Ман аз ҳумори бодан сахбо гурехтам
Бар масти шумо...

ҚИЁС

Эй моҳи нимруҳ,
Бар чехраи кабудӣ фалак доғи абрҳост.
Ии бонуи малех,
Обистани сапеда зи хуршеди сабрҳост?!
Он сӯ ҷӣ дидаӣ, ки таҳи бори фикрҳо
Мурдам аз интизори раҳо хӯрданиш зи дард,
Ў кӯшиши таваллуди Рустам намекунад?!

Эй меҳрубони ман,
Бар абри гунаҳот шафак дида дӯхтаст.
Аз илтиҳоби рашк
Оҳам гувоҳи он, ки дилам хона сӯхтаст.
Ку он, ки то валодати фарзанд ишқиқеб,
Бо Эзад ошқораву пинҳон зи дигарон
Уммедау изтироб дамодам намекунад?!

Эй Модар, эй Ватаи!
Мирам ба рӯи сабзи ҳумоюншишонаат.
Фарзандгони ту,
Гар дар талоши кулбаи тайги замонаат
Сарпанчаро ба панҷаи ҳамсоя додаанд.
Ии боби қоншот сабоҳи риҷолатаи
Обистани Масех чу Марям намекунад?!

ТАЙЁРА ВА ТЕГ

Тайёра ҳамчу тег

Бар лавҳи пиххӯрдан таббоҳ орамид.

Мурғи ҳарос чуи ҳадафи истиҳора буд.

Аз дасти остинзада хуи хӯрду пора шуд...

Хамёзи офтоб

Бо ларза пайки дам задани шуъла то диҳад.

Ӯ аз канори гарми зану меҳри кӯдакон

Дил канду баҳри ризк зи дар бар канора шуд.

Гурбат кашол ёфт...

Фарҳоди ранҷ чехраи Ширини ганҷ дид...

Дар интиҳоби шахди фану талҳии фирок

Ӯ сӯйи мурғи оҳанин порҳора шуд.

Тайёра ҳамчу тег

Бар лавҳи пиххӯрдан таббоҳ орамид.

Мурғи ҳарос чуи ҳадафи истиҳора буд.

Аз дасти остинзада хуи хӯрду пора шуд.

Хамёзи офтоб

Бо ларза дам ба шуъла фиканду фуру нишонд...

Дар ӯ фуруғи оташи пазмонию висол

Дилбекарори дидани моху ситора шуд.

Бар изтирӯбҳои
(Шоми ҷавони¹ кӯча, ки аз чашми дигарон
Ошӯби дил дар оинаи рух нухуфта буд.)
Тарҳе ба пушти шишаи маҳҷуб чора шуд.

Чун ахтарони шӯх
Дар тӯри чашмҳои саро нури хонаҳо
Як дам шарар ғиғанда синас кӯр мешуданд,
У як қалам ба сояи моҳаш назора шуд.

Чун дастии ширгун
Аз банди шомии зулф ғиреҳ боз карда буд,
В-аз мавҷи атрӯб дили парда метопид,
Он бӯйи ошно ба димоғаш дубора шуд.

Бо ин ҳавоси хуш,
Бо ҷомадони пур зи раҳовардан сафар,
Бо он ҳавас, ки ҷониби уммед мекашад,
Дар боз карду рӯзи ниҳон ошкора шуд:

Дар ҳопадони хеш,
Дар ҷоми моҳ бодан хуршеди ғайр дид,
К-аз наштаи висол ба ҳам тоб мезаданд,
Кин аз шикасти аҳд ба хунаш ишора шуд!...

Тайёравор тег
Бар лавҳи пиххӯрдаи таббӯх орамид,...
Мурғи ҳарос чун ҳадафи истихора буд,
Аз дастии остишзада хун хӯрду пора шуд...

¹ Дар ҳавоси иборати Нодирӣ пур "ошӯби ҷавон"

РАҲОЙӢ

Эй чароғи интизори кӯчаам, инак,
Оҳарин сурат, ки аксаш мезанӣ бар фарш,
Маст дар чашмат калобидам.

Доғи рӯзамро, ки аз дупболи ман мегашт,
В-остонам дар ба рӯяш баст,
Соғи худ меҳисобидам.

Эй фуруғи хонадони ман!
Аз ҳавасҳои фиребон сарироҳӣ¹,
Аз нафасҳои хуморолуди телефонҳои бегоҳӣ,
Аз заифҳои ҳасму табиӣ рӯбоҳӣ,
В-аз муҳити абрию борони огоҳӣ²
Пуштипокубон ба сӯйи ту шитобидам...

Нарм-нармак, баъди андак мочаро, донам,
Қағраҳои гарми меҳр аз қоми чашмонат
Нашъан талхи шаробамро барад бо гуссаву ташвиш.
То чашам бори дигар ширини руъён тифлиро,
Хоби Ҳушангу Шамини³ бахшад осонш,
Сар ба зонуби ту ҳобидам...

¹ Киноя аз баландҳои сари кӯча

² Огоҳии ҳиссию (шайғовар).

³ Ҳушангу Шамини - фарзандони ҳамини.

ШЕР ВА ОФТОБ

(Ба Мухаммадали Аҷамӣ)

Авчи шикор бин!

Кафторҳо¹ зи туъман ӯ бӯ гирифтаанд.

Дар изтиробашон

Ҳирси танини кӯтаҳи печида дар фазо

Ат шарраи² луоби сипӯзида бар замин,

Эҳсос мешавад.

Андоми сарди шаб

Аз ҳавли чашмҳои дурахшони сеҳрнок,

К-оҳанги туъмаву чигари шер мезананд,

Омос мекунад...

Шаб пос хӯрда меварамад то дами набард.

Чанголи шер инз,

Чун он гаҳи шикор, ки дандон фиканда буд,

¹ Кафтор - ҷонварест саҳроӣни даранда, малезан сеҳираи чигарҳора (аз Гибс-ул лугот).

² Шарра - таҳфифи шаршара, он дар водии Зарафшон мустаъмаз аст.

Дар ҷанги ҷону нап
Чун теги офтоб ба офоки тирагун
Алмос мекашад!

Озодагон набард чу шерон намекунанд,
Аммо ба расми нур,
Чун шеро офтоб зи бурчи камини хеш
Бар шоми хирсу ҷаҳлу ҳавасхоҳию ҳасад
Бо оташи фурӯзан худ ҷилва мекунанд.
В-ип расми бостон
З-огози достон
Аз сина то ба синаи мо пос мешавад.

ЛАҲЗА

Эй нафасҳои пахустиҳои баҳорӣ,
Тозаву гарму фарахзо чун дуоед,
Аз дили афсурдаи ман мерабоед
Бурдборӣ, бурдборӣ, бурдборӣ.

Сабз мегардад даруни синаи ман,
Сабз, роӣи тезу тунду оташинам,
Меравад аз хонаи дил, чун бубинам,
Кинаи ман, кинаи ман, кинаи ман.

Бод бӯии сабзаи ҷавруста дорад
Чун мизочи атру хай дар изтиробат.
Омаданҳояш чу тӯфон аз шитобат
Ёд орад, ёд орад, ёд орад.

Панҷаҳои ёд аржанги хаёлат
Сафҳагардон мекунад аз ношикебӣ.
Ҳар варақ меғоядам бо дилфиребӣ
Аз висолат, аз висолат, аз висолат.

Паринён аз ашки чарху тоби охам
Дар Масеҳи комати ту об мешуд.
Гар хичоби резиши маҳтоб¹ мешуд
Марями дастони шармат аз нигоҳам.

Чун саропо махзани анвори тапчӣ,
Дастхоятро ба дастонам фишурдам,
Чашмҳоямро ба чашмони ту бурдам,
То, мабод, аз беҳаёиям биранҷӣ.

Дар тапи ларзон аз ошӯби дарунат
Гармин оғӯшам истиқбол гардид,
Пурсиши гарсони рӯҳат лол гардид,
Рост шуд андешаҳои божгунаи...

Пок ҳастам дар масири дӯстдорӣ,
Пок фикру лафзу қорам менамоянд..
Тозаву гарму ғараҳзо чун дуоянд,
Чун нафасҳои нахустини баҳорӣ.

---

¹ Маҳтоб - тоби мах, пурн мах, равшани мах.

УРДИБИХИШТ

Урдибиҳишт – модари ранҷури дарди зеҳ,
Шодӣ, ки дар барат
Хуррам нумӯи гозан навбонагони барг.

Удибиҳишт – модари таи дода бар қазо,
Медонӣ ин қадар,
К-омода гӯраҳои ту бар ҳамлаи тагарг.

Урдибиҳишт, дар ғаму шодии дилрабо-т
Зебо нуҳуфтаӣ
Уммеи зиндагӣ ту ба рағмӣ ҳузури марг.

ПИРИ РАҲНАМУН

Пирӣ пойнз қаҳқашонӣ дошт,
Мезадӣ гоҳ-гоҳ дами сарде.
Ту ба рӯймолӣ варди шафтолу
Бар сароям баҳор овардӣ.

Пирӣ ошуфта бо асон бод
Бозувони дарахт мекубид,
Домани ҷоман дарози ӯ
Бодрезӣ пасуда мерӯбид.

Нафаси атри парман гушат
Ёди рӯйидани суман мекард.
Барги ҳарфат агарчи меларзид,
Чашмат оҳанги рӯйи ман мекард.

Ғашт аз шарми шавқӣ сӯзонӣ
Субҳи руҳсоран майолуда,
Ваҳ, ҷабини фарохи бечини
Шинан хучраам ҳайолуда.

Арақи шишан утоқи ман
Мастии ишкро ба хунам кард.
Чидани лотан писандида
Пирӣ пойнз раҳнамунам кард.

Аҷаб ин нест, к-аз баҳори шавқ
Бо ҳам омехтему ҷӯшидем.
Аҷаб ин аст: Бо ҷунуши шабоб
Панди пирунаро пиюшидем!

Нигаҳ аз чашми шиша сӯйи барг;
Ки папах бурда буд аз сардӣ,
Бар гули рӯймоли шафтолу
Ёди айёми пор овардӣ...

ТИРАМОҲ

Абрӯ гирах бубаста руҳи турши осмон
Бар тораки пигуни дарахтони борвар
Пӯписа¹ мекунад.

Гарди дами хушук
Аз пуштвори сиблати хокистарини ӯ
Бар рӯи гуна-гунаи барг орамидааст.

Муштинарон губори маломат ба шонаҳо
Аз по фитодаанд!
Ин боғ ҳар кадам ба дилам доғ мениҳад.
Андешаҳои сард
Бар қалби пурҳарорати ман чира мешавад.
Ман дар тааҷҷубам:
Майли губори атсея пойиз бар сарам
Оё ҳамида аст?

Мачрӯҳ аз ин ҳаёл,
Дилам ба гӯшае
Дастӣ сахон шохӣ куҳан тангаҳои зар
Барҷоши чуфти ошиқу маъшук мекунад.
В-аз бўсаҳои гарм
Дар наждаҳои сабз
Пистони гунҷаҳои муҳаббат дамидааст.

¹ Пӯписа - ба шевон мурдумӣ сархатина, нагӯхине; тазона; қадриё.

З-ин рамзи рӯзгор
Дил боз шӯру валвалаосо так оварид.
В-ин рози сарбамухр
Ишқи ҷавон ба сояи шӯхи ҷуҳан шикаст.
З-ин нур дар вучуди қарахтӣ асон ман
Эҳсоси гарми ишқу муҳаббат равона шуд.
Дидам, ки оқибат
Андешаи ҳушук ба қаноре рамидааст.

МАЪШУҚАИ МАН

Биё, эй тирамах, бар рӯзгори сахвориям,
Биё, тадбир куп бар чурмҳои навбахориям,
Ки дар тӯри табассум аз ингоҳат медурахшад растгориям.

Биё, мастам, ки бо ҳар сурати девор мечангам,
Ба қуз таркиби ёр аз мавҳими меёӣ мечангам,
Биё, эй меҳрубон, бо нози рангини раӣ деҳ аз бурдбориям.

Ҳар он чи дидаам, аз чашми кӯри давр пинҳон аст,
Ҳар он чи гуфтаам, эй гӯши кар, бо амри вичдон аст,
Биё, к-аз радди поят¹ бишпавам мусикии дилбеқарориям.

Биё, шӯри ҷавонӣ афканам бар ҳавзи чашмонат,
Ки ҳар осуда дар соҳил рамад аз қатри хандонат,
Биё, бо орамидаиҳот баркан решаҳои интизориям.

Чу дидам дар сафои оби чашмат инкилоберо,
Чу ҷустам аз фароги ҳастаи рӯҳат ҷавоберо,
Биё, маъшуқаи дерошно бар чурмҳои рӯзгориям.

¹ Рақди пой - итти пой, пайи пой.

ОВОЗА

Хабар оварданд «аз Қутби Шимол,
Ё ки аз пайраҳаи Урметаи...»¹,
Ки ту дар айни камолоти суҳан,
Рӯй оварда ба олоӣиши тан...

Чашми ҳайратзада пӯшид табассум дар лаб,
Ғазаб ангехт киёмат ба дами осуда.
Ман дар омезиши ӯранги табу ҳолу тааб
Тобдӯе шудам аз ваҳшату ғам полуда!

То кунун ринду сабӯдаркашу айёр будам,
Бод руҳсат ба гузор аз раҳи ман мепурсид!
Чӣ хато рафт, ки бар таъна гирифтор шудам?!
Ман зи таъбу ҳувар аз оваҳи ман мепурсид...

Порахорам ?! Ба фасод олуда?!
Ё магар ҳок ба чашмони Худо мефиганам?!
Дар раҳи кона умре кадаме фарсуда,
Иллат он аст, ки қонуни ҷафо мешиканам:

– Зани ҳудсӯхта аз нанги фалокатзадагӣ,
Ки ту нони даҳани тифли варо мебурдӣ,
Пули ночизи ниҳон мондаам аз зери дараш
Мегирифтӣ нафасе буд барӣ аз дарде!¹

¹ Мазмун аз Қутби Кирман.

Ҳаваси тозаҷавонии мани вилаиғор,
Ки ба сад валвалаву гулгула дар хотир монд,
Гули беталеъи худрӯйи куҳистониро
Бо навозиш ба сари рутбаи «ҳаҷӣ» бирасонд.

Варди аммома кунун дар сари он соқа шукуфт,
Ки раҳи умри қачи худ зи қазо мебинад.
Ҳар хатоеву ҷафо кард, ба қавле, ӯишухуфт.
Мо надидем, вале ҷашми Худо мебинад!

Гуфтам, ин тирӣ маломат, ки ҷигар пора намуд,¹
Ба салоҳе, ки зи Шайх аст магар чора кунам.²
Пири тадбири тааммул раҳи бечора намуд:
Ман на онам, ки фирор аз дақи³ патёра кунам!

Ман ба рағми ҳасаду таъну риён душман
Доди бонун суҳан беш аз ин хоҳам дод!
Ман на онам, ки хӯрад тарс аз оҳанги адӯ,
Зарб бо ҳамҳамаи чархи барин хоҳам дод!!!

---

¹ Зани бенаво, ки тифлоии сурӯсиа дошт, дар замони ҷағли шайхвандӣ маргро беш аз таифурӯшӣ ва ғаллобӣ донаст ва аз ҷанг худро ғташ зашт!

² Боям аз туркони тираандоз нест. Таънаи тиронавонам мекушад. Ҳафиз, «Девони».

³ «Пешӣ яке аз машойиҳ (гил) кардам, ки фалонӣ ба ҷасоди ман сӯлоҳӣ додаст. Гуфт: Ба салоҳаш хичил кун»; «Гуҳистони»-и Саъдӣ.

⁴ Дақ - айбгӯӣ, таъна; тағироз кардан.

ТАНҲО...

Тамуз...

Фишори ноҳуни хуршед меҳарошад дил,¹
Ҳарорате, ки дарун мекашам, нафассӯз аст.
Кучост моҳи нави ман, ҷ-аз ин азоб фирор
Сӯи гуноҳ кунам?

Асаб...

Зи хашми бемаҳали қиблагоҳи танҳоям
Чунон ба шиддат хонек мезанад шарён,
Ки ҳол мешиканад устухони ҷумҷумаам.
Кучост модари ҷон,
Ки сар ба зонуи таскини ӯ паноҳ барам...

Замон...

Самар зи мактабу масҷид - набарди сурху қабул,
Ғараз - шикастани оғини покбозиҳоят!
Кучост даври муҳол?
Ки аз хиҷолати ҳамзодагии вақт ба тан
Қабо сиёҳ кунам!

¹ Ноҳуни хуршед – соҳлаи Нодирмур.

Ғаром...

Зи неши пашша ба ноҳуи қанад танам ангушт.
Фароғи бонс бингар, ғигони ҳодиса бини!
Қучост додари армонии назодаи ман,
Чӣ сон ба ҳирси нажоди падар нигоҳ кунам?!

Ва ман...

Дарупи «Мерседес»-и сабзи бодпойи хеш
Равои зи соҳили Варзоби орзуҳоям,
Алайҳи маҷрояш,
Ба самти сарчашма.
Қучост ҳамраҳи ман?
Ки дар инҳояти қор
Бақои зиндагии хеш дар рифоҳ кунам...

ТАДБИР

Афғор аз фишори каму беши рӯзгор,
Ногаҳ зи иттифоқи ҳарифон гурехтам
Бар домани бихиштаи Варзоби интизор,
Дар ҷоми бўсахоҳи лабаш бода рехтам.

– Бигзор ҳалли масъалаи марғу зиндагӣ
Дар роҳи эътиқод барад ҳушу ёдашон,
Муд нест гарчи баҳси сиёсатшандагӣ,
Дар ҷоҳи мушкилот занад иқтисодашон.

Пеш ор, эй карашмаи моҳи духафта, он
Май, к-ӯ гуро бинафканад аз по, маро зи рой.
– Хушбахт кист? – Оҳ, гуландоми ман, бидон,
Он кас ки мепарад, ту нигоҳе ба худ намоӣ!

Донам, тапидаанд, расад баҳе то ба авҷ,
Гоҳи фуруд бухл дар анбона бастаанд.
– Варзоб, акси кист дар бинаҳон мавҷ?
– Ин дӯстони мо ба адоват нишастаанд!

Бархез, эй шарораи нури ситораҳо,
Бах, гӯши сурхгашта¹ раҳид аз фишори хун.
Дар сини зад талантури огаҳ иншораҳо:
– Инак замон рафтаи, азизам, шунав сухун.

Боре чу сар зи маҳфили ёрон шавад гарон,
Зангати занам: - Азиз, чи мушкил, ало, ало?
Гӯшӣ бигиру боз ба пози чигаркафон
Гӯ дилбарона: - Чони ман, оре, биё, биё...

---

¹ Сурх-гаштаи гӯш, тафсидаи гӯш – ба бояри мардум ханӯш аз таъбиат кардани касе шумораст.

ИРОДАТ

Шабе ба боргахи Хоча хидматам афтод,
Шароби меҳр зи мнӯи моҳ менӯшид.
Ба шарми дасти ҳино соқии фариштаниҳод
Маро чу дид, руҳи нозанин ҳаменӯшид.

Табассуме, ки ҳамесӯхт устухони маро,
Дар он лабони суҳанфарин мудоро дошт.
- Биё, биё, - бишундам садон ҳаста, - даро,
Бишин, - ишора зад он даст, к-он ҳаворо дошт.

- Машӯр, ғам биканад зуд тору пуди туро,
Зи оби татху лаби қанди ёр гар бибури.
Сабур, дард гузорад худ ин вучуди туро,
Зи лофи хушкӯ зи тарфанди ёр гар бибури.

Ҳавон коса зи гардон рабуд чони маро,
Ба шарми дасти ҳино соқии дилоро дошт.
Табассуме, ки ҳамесӯхт устухони маро,
Дар он лабони суҳанфарин мудоро дошт.

- Ба худ ҳазидаву худ кушта аз ғам ӯсоям?
Ки то хӯрад дили ман барг-барг кирми замон?
Магар зи мушти қазо пайки зарбае поям?
Ки аз тариқи шикебоғарост ҳазрати Ҷон!

Сазои хуб накуӣ, ҷазои ганда бадист!
«Ҳаволааш ба Худо», дидаам, зи авсоф аст.
Дар ин муомала тапҳо риояте абадист,
Чу мӯ ба мӯ ҷигарӣ, он, адои Инсоф аст!¹

Чу гир-гири кадах бурд дидагонӣ маро
Ба шарми дастӣ ҳино соқии дилоро дошт,
Табассуме, ки ҳамесӯхт устухони маро,
Дар он лабони суҳанӯфарии мудоро дошт...

– Қарори шартӣ риоят агар пазиронист,
Ҳатон гашти кадах сӯйи ту чӣ фармон аст?
– Қабули роӣи фиребо зи ношикебонист,
Ту, Хоча, пири раҳӣ, соқӣ аз ҷавонон аст...

---

¹ Ал-Конфутиёне пурсиданд: «Накиро ба чӣ посӯх бояд ада? Гуфт: «
Ба накуӣ!» Гуфтанд: «Бадиро чи? Гуфт: «Ба инсоф!»

ДАЙ

Шоме, ки дай ба домани боди гурезпой
Овехт ҷангу гулгула дар кӯчаҳо ғиганд,
Дастам ба гирди гардани ту тоб хӯрда буд.

Руъёи ошике зи хавасҳои беқарор
Бар шифт хӯрда дар лаби новак ҳамефусурд,
Мохи руҳат зи бўсан ман об хӯрда буд.

Он гоҳ кӯча лухт, дай афсурда, бод маст,
Ҳар як ба роҳи худ хатар эҷод менамуд,
Ҳар гоми мо тараҳҳуми маҳтоб хӯрда буд.

Вакте сабили шайх тарак баста аз нафас,
Чун роии орифонаи шоир ҳамегунуд,
Бар зеҳни ман мушоҳада партоб хӯрда буд.

Чун даст дар миёни ману сар ба шонаам
Гуфтӣ: - Кай ин равони ман осуд дар нишот?
- Нозат ба сина чун ғани гирдоб хӯрда буд.

- Оё ту қодирӣ бубарӣ то қамар маро?
- Ман? На! - Чаро? - Ҳанӯз дар оғози ин умед
Шамшер майи ҳаҷҷараи боб хӯрда буд!..

Донам, ки сархушӣ? – Зи ту. – Аз май!
– Зи бода сар
Афтода дар хумори гарон то кушув, – Зи кай?
– З-он гаҳ садо ба гулбади меҳроб хӯрда буд.
– Шаб хоб меравад, ту чӣ? – Ман бо ту
меравам.
– Девона! – Рост, шом зи чашми лизиники ту
Ин дил ду курси роҳзани хоб хӯрда буд...

ЧУСТУЧӢЙ

(Ба Мисбoҳиддини Нaрзикул)

Меғурезам зи гарди домангир
Бар канори бихиштият, дарё.
То зи мавҷи кашида¹ омӯзам
Покии сарнавиштият, дарё.

Меғурезам зи боди овора
Ҷониби гармин ту, эй Хуршед.
Ҷисми мап бекас асту бечора,
Рӯхи ту бахшадам фари Ҷамшед.

Меғурезам зи сели хуихора
Бар хами пушгвори хоки баланд.
Меғурезам зи хавфи патёра
Бар паноҳат - табори поки баланд!

Меғурезам зи оташи сӯзон
Бар ҳавои латофатат, эй бод.
Ҳар кадам бо ту, кош, умри мап
Шоду обод бод, эдуи бод!

Меғурезам, агар намедонӣ,
Меғурезам зи сӯзи вичдонӣ.

¹Кашида - барқад.

То дар ин хокдоги худ ёбам
Одамеро ба хулки инсонӣ!

Медавам, мечам нафасгирон
Аз раҳи садди хавфу осониш.
Мефитам, лек чун хавасгирон
Боз бар поям аз пайи хоҳиш.

Хоҳиши дар раҳи расиданҳо
Бар таманно, хатар наёвардан!
Дар раҳи захмате кашиданҳо
Суд бурдан, зарар наёвардан!

Дидаам ҳашмати ҷавонмардӣ
Дар ҳаводис чи пушт гардонанд.
Меғурезам аз он футувватҳо,
К-аз насиме чу барг дарзонанд.

Дар фарозу иншеби умри хеш
Сарфарозин сархамӣ дидам.
Оқибат ҳикмати адолатро
Маъини ҳадди одамӣ дидам.

Хандаи пири раҳнамунам чист,
Ҳар қадар гар накӯӣ мебинам?
Ҳар кучо мезанам интоҳамро,
Хешро рӯ ба рӯӣ мебинам...

АЗ КИТОБИ ПЕШИН

(Шафақи шавқи нигоҳ)

НАҚШИ ҶОВИДОНА

Омад баҳор, пичаи кӯҳи фусурдаёл
Аз гармии назоран хуршеди безавол
Чун кокулоии дилбари ман печутаб хӯрд.

Дар пойи кӯҳсор
З-и нақши ҷовидонаи наққоши рӯзгор
Наргис кушод чашми ҳавасрову об хӯрд.

Боди сабӯ димоғи маро мушқбӯр кард,
Дар дил ҳавои софи саҳаргоҳ ҷо гирифт.
Чун рақс бар навои сабӯ шӯҳсор кард,
Ҷӯро нишот инз ба ҳуби фаро гирифт.

Эй тозатар зи пичаи тарсанда з-офтоб.
Як дам шитоб кун.
Дар фасли зудгард
Бӯз ову чашми мунтазиравро ғурӯб кун.
Дар фасли ишқу дард
Нақше ба лавҳи хотирам афкан ту инз, к-он -
Наққоши рӯзгор -
Бо ин диёр кард.

НИГОХ

Ту баҳоре ба барӣ!
Ҳар гаҳе мегузарӣ,
Аз насими нафаси куртаи раӣхоният
Барги дил мерамаду метападу меларзад,
Шавқи хуршеди нигоҳат, ки чи хуш шинхонӣ,
Зери фаввораи он пичаи шӯх
Бар руҳам мерезад,
Бо ҳама сардин айём тапиш меёбам.

Гавҳари ноёбам,
Дар хиромидани андоми ҳамоҳанги сабо
Қуи дастони сапедат зи қабо мелағжанд,
Биркаи чашми ман обишхури ин қувон аст.

Ин магар имкон аст,
Шафақи лидаи сӯзандатар аз ҳар шавқе, -
Ки даромехта бар хандаи он меги лабон, -
Дар гуруби шуданат чониби ман метобид
Бозпас гардонам?

Ин қадар медонам,
Ки пас аз гурбати хуршед ту дар шоми хаёл
Бо маҳи чехра ба ҷон мегузарӣ,
В-аз насими нафаси куртаи раӣхоният
Барги дил мерамаду метападу меларзад...

ОШТӢ

Эй барфи навбахор,
Таскини сард бар рухи ошуфтаам бибор,
То шавқи лаб кушудани андӯхи гулчаро
Боре чафо купем.

Эй беҳтар аз баҳор,
Сӯзи димоғхор
Чун кӯрдуди воран озар ба бод рафт,
Шуд он чӣ пор рафт,
Боз о, ки гарди оинаҳо пурсафо кунам.

Ман зери осмон
Аз чехраат сабоҳати ҳар рӯз хостам,
Аз милаат малоҳати Наврӯз хостам,
В-ни ин хостам,
Дар Рӯзи Нав ба ваъдаи порин вафо кунам.

Варзоби чашмҳом
Бо шиддат аз гаромӣ нигоҳ сӯйи зиндагӣ
Бар сахраҳои ҳодиса бар меҳӯрад, ки ҳон:
Андеша дар нигоҳ ба сӯйи қафо кунам!

Эй барфи навбахор,
Акигун дигар мабор,
Чун чомаҳо ба қомати ҳар гунча пора шуд,
Шуд ҳочаге, ки қиссан моро ҳафо кунам...

СИГОР МЕКАШАМ

Сигор мекашам,
На аз иншоги хотиру на з-орамидагӣ.
Зи изтиробу дард сигор мекашам,
Ки акси сӯзиши замиру дуди охи ман
Аз ӯ шабоҳат аст.
Ва дар хичоби кӯрдуди хираи сигор
Ба печи хотирам замини киштзор,
Ки қадхудоӣ бо қадӣ навоӣ бо мазраа
Миёни гирех бубаста з-он ки фатҳи зиндагист,
Садон чоки дасти ӯ садон зиндагист.
Агар инҳоли умрҳо зи оби ҷабҳааш
Дарахт мешаванд,
Агарчи подуволҳо зи холи неъматаш
Бабахт мешаванд.
Агар садон чоки ӯ садон зиндагист,
Агар миёни бастааш кушоди зиндагист,
Чаро ки зиндагии ӯ ба холи бандагист?
Чаро ки аҳли гадр дар судури садрҳо
Ба ҷойи мардҳо куном ёфтаанд?
Зи халқ дар канору дар канори гулгизор

Ком ёфтанд,
Зи давлати ғарбон хешу буду аз набуд,
Ба соини кӯрдуд
Ҳазор ҷилваҳои дуну хира мезананд,
Ва боз бо виқор
Зи минбару зи роҷиёву аз телевизор
Табира мезананд!

Сигор мекашам
Ва дӯнаҳои киштаам ба мазраи ҳаёл
Зи ахтари сигор
Алапта мезананд...

АХГАРЕ АЗ ЧҶҶ

Сафедоре, ки сармо хӯрда андомаш,
Зи бебаргӣ даруни сокааш холист.
Аз ин чӯб арчи таиҳо монда як номаш,
Маро дар бенишонӣ таъна бурдан чист?

Зи худ ворастанам дар худшиносиро
На роҳи қирпуше баҳри мошин аст.
Тарики мочарои ому хоси мо,
Раҳи армону дишу расму оин аст.

Нишон меҷӯям аз ин бенишониҳо,
Амон аз ҳар китоби хаста аз даврон,
Замон меёбам аз пешину сонҳо
Намеебам замоне роҳату сомон.

Набошад дар ҷигар обе, ҷи з-он бокс,
Ғарми дарки асли хештан дилрост.
Зиҳӣ исодаме, к-ӯ ғурсате орошт
Ғубореро, ки дорад азми афлоке.

Сафедоре, ки сармо хӯрда андомаш,
Зи бебаргӣ даруни сокааш холист.
Танӯре мекашад оҳиета бар комаш,
Дарахтеро, ки як дам буду инак нест.

ШУДӢ, ЗИ АТРИ ГЕСУЯТ ШАМОЛИ ҒАМ ВАЗИД

Шудӣ, зи атри гесуят шамоли ғам вазид,
Ситораҳои чашми ту нигоҳи сард кард.
Ниҳоли коматам фушурда гашт чуи суол,
Дилам даруни сина з-ни суоли хавлноқ
Сахт дард кард.

Нишоти хотири ту буд таронаҳои ман,
Гирех бубаста дар дилам бахонаҳои ту.
Садои хандаҳои ту купуи гувоҳи он-к
Таронаҳои бастаам нишонаҳои ту.

Маҳ аз сафои хандаҳои мост доғдил,
Шароби меҳр дар каф асту дур аз канор.
Ситора пойбӯси маҳ зи ман рабудааст,
Ки як даме ғуҳуфтарозу як дам ошқор.

Чу ракси гул ба лаҳии бод коматат ҷамон,
Маро маҳии ба савти худ кашаида меравад.
Баёзи пайчаҳои нозуки ту дар кафам
Наиҳои рустамонаро ҷашида меравад.

Сарат хамида рӯйи китфи ман зи рӯйи ноз,
Ва шохии бедаи кокулат ба шона рехта,
Агарчи хоб мебарад ду чашми шӯҳи ту,
Вале хелеи бўсаҳо аз ӯ гурехта...

Шаб асту бонги хайдаҳои ту ситорарез
Зи лутфу пағмахову аз фасонасозиям,
Дилат нишот мекашад зи ишқу зиндагӣ,
Зи шавқи пурҳарорати таронасозиям,

Кунун нигоҳи шӯҳи ту зи ман гурехта,
Ва шохии бедаи кокулат чу гунча бастааст,
Даруни синаат гами гарони рӯзгор
Булӯри орзун бўсаҳо шикастааст.

Кунун,
Шудӣ, зи атри гесуят шамоли ғам вазид,
Ситораҳои чашми ту нигоҳи сард кард,
Ниҳоли қоматам фишурда ғашт чуи суол,
Дилам даруни сина 3-ия суоли хавлноқ
Сахт дард кард...

УМЕДИ СЌХТА

Биё, ки шўҳни ангиштҳои поки сахар
Ба пушти кутии шаб,
Зи чўби шедии кибрит шуъла эҳдо кард.
Дил аз латофати ин шўҳни худоёна
Сафои омаданатро ба сина пайдо кард.

Биё чу дафъаи пор
Ба рои омаданат бо сабо даромезӣ.
Зи садди роҳ чу аз ҳар гуноҳ бигрезӣ.
Шамими ишқ ман аз этри ғесуят бўям.

Биё чу фасли баҳор,
Ки ҳоку оби танам аз ҳарорати нафасат
Нишоти дам задани сабзаро таманно кард.

Биё ба чашми хумор,
Чу гулча гар ҳаваси руҳ бар офтобат ҳаст,
Зи луми омаданат пираҳан қабо соӣ,
Ки чўби шедии кибрит дар гуруби шафақ
Баёзи нозуки ангиштҳои рӯз бисўхт.
Ситора чашм кушуду назар ба ман афрўхт,
Ва кутии шаб
Умеди сўхтаамро ба пушти худ ҷо кард.

ЧАРО БА СОЯИ БЕД

Чаро ба сояи бед,
Бар остонаи дарвозаат намеойӣ?
Ва бо ҷиғоҳи саъид
Дарупи синаи ман
Чароги ишқи абадро намебнафрӯзӣ?

Чаро ба дасти сапед,-
Ки панҷаҳони маҳинат фарози абруи ман
Зи рӯи лутф камонро асо намудан хост,
Ки ҳеҷ ғаҳ напарад тири бевафой аз ӯ,-
Ту сӯи ман ба ишқорат "биё" намегуӣ?

Чаро ба пайки навид,
Ки бод аз мани раҳрафта бар ту меовард,
Ту бо вафову умед
Ба иғри ханда пазирон ман намегардӣ?

Камони абруи ман дар вафои аҳди худ аст,
Ба рағми кӯзии офок банду пайқонӣ,
Ва милаи бед
Ханӯз хурраму сарсабзу сояафшон аст,
Вале,
Зи хандаҳои туву боди шӯх пазмон аст.

Агар нишаста хазин,
Зи милаҳон тараш атри гесуят хоҳам,
Нигоҳи ман ба раҳи бод хира мемонад.
Ва ман тапида ба худ,
Ба шамъи зеҳи дар ин шоми хотироти куҳан
Фурӯғи ахтари чашми туро ҳамечӯям...

МЕХРҒОН ОМАД, НИҒОРИ МАН

Меҳргон омад, ниғори ман;
Зинда кун расми баҳориро.
Масту шодон о канори ман,
Чора кун табиғи хумориро.

Фарри хуснат ахтари ман бод
Дар раҳи худсӯхтаиҳоям!
Барқи чашмат ахтари ман бод
Бо хама афрӯхтаиҳоям!

Бар димоғи хотирам дам зад
Бӯйи кокулҳои раӣҳоиит.
В-иш сароӣи кӯҳна барҳам зад
Ошкороҳои пинҳоиит.

Аз бузургони кунун хастам
Ман кунун ҳамдостоии ту.
В-аз ниғорони ҷунун растам,
Додҳои остоии ту.

Меҳргон омад, ниғори ман,
Тираноҳамро мунаввар кун.
То саҳар андар канори ман
Моҳро хуршеди Ҳовар кун.

Меҳргон омад, ниғори ман,
Зинда кун расми баҳориҳо.
Меҳроӣши о канори ман,
Чора кун таби ҳумориҳо...

СУД

Ту, эй нилуфари бозори арзонӣ,
Маро бо ханда сӯйи хеш меҳонӣ.
Ту бо дукони пурқолот меҳохӣ
Маро ҳолӣ кунӣ ҳамени сомонӣ.

Ман аз ин растан пурмуҳтавои ту
Ба худ дармекашам тағҳо ҳавои ту.
Ба дунёи ҳавасҳо мебарад инак,
Маро ҷамши равои нуравои ту.

Ту бо бозандагӣю нӯзсозиҳо,
Ту, эй ширинсухан, бо дилнавозиҳо,
Агар суде бибурдӣ аз мани ошӣ,
Рабудӣ дил ба ин ҳангомасозиҳо.

Маро арзонии ҳусну ҷамолат бод!
Маро арзоние андар висолат бод!
Ту бо нархи гарону завқи арзонӣ
Маро куштӣ, маро куштӣ, ҳалолат бод!

Ало, нилуфари бозори арзонӣ,
Ало, эй бебаҳо, оё ту медонӣ,
Ба ҷашми ишк агар ҳамени дил бинӣ,
Шавӣ ӯроҳ аз эҳсонӣ Сомонӣ.

АДО

Ба Ғ...

Дил мезанад ба пардаи раҳрафтаҳои ту,
Гум мезанад ба олами зарбу ҳавон ту.
Боре дуруди бандаи худро адо кунӣ?
Эй ҷони ман фидот, ки ҷонам адои ту!

Эй ҳусни безавол,
Оюда низ ҳам.
Ман ҳастам аз ҳаёл,
Аз бода низ ҳам.

Ғар мочаро ба куртаи ту бод мекунад,
Вайронсароӣи дидаам обод мекунад.
Бар ҷокулоии ҳастаат озори бодро
Чашмам чашад, дилам ҳама фарёд мекунад.

Эй ҳусни безавол,
Оюда низ ҳам.
Ман ҳастам аз ҳаёл,
Аз бода низ ҳам.

Ман бори ҳусни покрават чун ба ғам кашам?
Қоши қаламқашидан ту бо қалам кашам?
Аз фарти нотаъони худ, эй азизи ман,
Дил хун хӯрад, зи дида самар низ ҳам кашам.

Эй ҳусни безавол,
Озода низ ҳам,
Ман ҳастам аз ҳаёл,
Аз бода низ ҳам...

ЧАНД ҒАЗАЛ

Аз дур менамояйиву мо дар канораҳо
Чун гул дарем чомаи сабзи назораҳо.

Эй мохрух, бубин, зи лиқоят шукуфтаанд
Дар сарзамини тира нигоҳи ситораҳо.

Дар раҳгузори омаданат чашмҳои ман,
Чун лола сар ба пой шукуфта манораҳо.

Охуи¹ ман чи буд, ки аз ман рамидаанд
Охуи чашмҳои ту дар беканораҳо?

Мо чун дар остомаи нишкат нишастаем,
Боре бигӯ, чикора ҳамин ҳечкораҳо?

Эй он ки об хишти бар бунтахи умед,
Доман кашнда дор зи мавҷи шарораҳо.

---

¹ Оху – гуноҳ, айб.

***

Гукон нишеман кардаанд андар булӯрин обҳо.

Ман хурии илдуфарам, рӯида дар мурдобиҳо.

(Фарзона)

Оби булӯрин лой шуд аз сайли ни куҳсорҳо,

Гукон ба афсун меравад андар даҳони морҳо.

Эй хурии илдуфарӣ, аз хурри ил камтар най,

Дар дидай, дар дидай, зинҳор аз озорҳо.

Дар дида рахт ороестат, андар ҳарими розҳо,

Аз парниёни ҳафтрағ чапми дилу асрорҳо.

Дуниёи фоширо бубин, гоҳе чунону гаҳ чушин,

Гаҳ қасрҳои маҳнишин, гаҳ парчами мисморҳо.

Эй бӯстони лутфу ҳусн, эй нузхати шарму ҳаё,

Бингар, ба поят ҳам шуда сарви қоди сардорҳо.

***

Зиндагӣ чуз зарару манфиати бозорист,
Зиндагӣ дарки худу покиву механдорист.

Мастии домани памхӯрдан Варзобам гуфт:
Бохабар бош, ки сарчашмааш аз Ҳушёрист.

Он чи андар варақи сини саводе судам,
Доғи рӯз аст, гули ҳошияаш оҳорест.

Пинаи кафши дабистонравакат, чони падар,
Дили афғораму ҳар по заданат озорест...

Қисса бардоштаи имрӯз агар турсунагист,
Когазини чомаам анғори наву бедорист.

***

Сайди оҳуи рухат шеро ҳавасро кор аст,
Дар каминат ниғахи муқтазирам бемор аст.

Гунаат аз назари хаста фурузонам шуд,
Баҳ-баҳ, ин шеваи ориятин бозор аст.

Ҳабси оғуши маро раҳла ба похун кардӣ,
Хатти насхи¹ ту ба девори танам хуншор аст.

Шуданат беиштар аз соҳили чашмам набувад,
Дар лаби чашмаи ошғуфта гули пурхор аст.

Рафти аз хонаи шӯридаву ҳайронии дил,
Рафтанат сахл, вале омаданат дунвор аст.

---

¹ Хатти насх- хатти бемор кардани чизе, хатти тардид, хатти бӯзғон

***

Дол аз хулки палангиат,
Бевафойию дурангиат.

Гарчи омад бар муроди дил
Дилрабоию қашангиат.

Дарзии чашми маро гаммоз
Чоки домони фараңгиат.

Ташинагӣ бар ишқи ман афзуд
Чашмҳои обрангиат.

Хуши ман бурдию ҳангам бод
Бар шабехуии хушангиат.

***

Аз курта зи бодат фараҳи таи ҷи аён аст,
Аз кӯчан мо мегузарӣ, дил ба фиғон аст.

Дар қисмат агар ахтари сайёри ҷаҳон нест,
Дар кӯчан мо манзари мафҳуми ҷаҳон аст.

Во шуд гираҳи таркаши дил, гарчи аҷаб нест,
Тире, ки раҳидаст, зи оғӯши камон аст.

Рӯйданам аз гардани гул рашқи касон нест,
Болиданам аз ёр алорағми ҳазон аст!

Имрӯз сияҳкосагин чарх аён нест,
Имрӯз сияҳкосагӣ оини касон аст!

Болини шикан, эй дӯст, ба болини инғоре,
К-он зарфи булӯрин ба даруи шӯри разон аст.

***

Марав, эй ҷону дилам қурбонат,
Марав, анғора шавад паймонат.

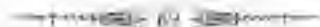
Мезанад раъд ба гӯши дили ман
Барқи падруди лабу дандонат.

Чашми хуршеди туро нест қарор
Дар хамаи шамсияи мижгонат.

Ҳар қадам мениҳадам доғ ба дил
Лолаи чанбараи домонат.

Мезанад сози ҷудойӣ ба дилам
Шафақи нохуни дастафшонат.

Бар дари хонаи ёдат чу равам,
Ба нақӯйи бишигар меҳмонат.

***

Ашки пири фалак чу бори аст,
Пайки покизаи баҳорон аст.

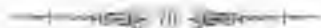
Номан сабзи хок бар хуршед
Омро бори шаҳрӯрон аст.

Даври домони хафтраи фалак
Атласи қомати нигорон аст.

Бадали абу офтоб, эй дӯст,
Рангдаррангҳои ёрон аст.

Абри олуи дар шафак гӯй,
Дами сӯзони аждаҳорон аст.

Ҳамчу вартӯҷ ҳамдаи бо нур
Расми дерини тоҷдорон аст.

***

Фараҳи рӯзгор дар пеш аст,
Гавҳари некуӣ чу дар кеш аст.

Шаҳди ангушти орзу дар ком
Он киро паиҷа хастаи неш аст.

Оташи дудмони нуронӣ
Зинда дар синаҳои дилреш аст.

Гарчи дар хона рӯшноӣ нест,
Ё зи дил мерасад, камобеш аст.

Гарчи якмоҳа музди қоримон
Пасттар аз суоли дарвеш аст.

Меҳр дар қоми дил чу таҳшин аст,
Овах аз ақли дурандеш аст.

Боз хуршед ногаҳон чинад
Домани шоми мо, ки ҳамкеш аст.

Боз умри ҳазора меҷоҳем,
Фараҳи рӯзгор дар пеш аст...

***

Мурдам зи рашки чумла, ки дар офарини туст,
Яъне, ки ҷонп ин ҳама дар остини туст.

Аз ин дили шикаста, вале бурдбори ман
Чашми бадӣ мадор, ки шоду гамини туст.

Ман дар итоби козибат уммед дидаам,
Бурҳони нукта дар ниғаҳи ростини туст.

Оху фиғону гиря зи ман орзу мадор,
Чуду талошу қасд ба роҳи яқини туст.

Донӣ магар, зи чораи ман ӯмадӣ ба дод,
Ё ин гирех зи ноз чаро дар чабини туст?

Эй кабки хушхиром зи дашти Чағониён,
Шаҳбози кӯҳхон Зарафшон камини туст!

***

Ишқ пинҳон зи ошкора намонд,
Фарри хуснат гами шарора намонд.

Чашмаки сурхи «ҳой»-и¹ тайёра
Аз ҷиғоҳи ту дар канора намонд.

Рафтам аз дафтари вазоратҳо,
жз канолат дигар идора намонд.

Меравад низ моҳу ларвини, хез,
Субҳ шуд, чони ман, ситора намонд.

Вусъатободи ғошгӯй буд,
Қабзи рамзу истиора намонд...

---

¹ Ҳой - ҳарфи ӯзӯ.

***

Аршро гар висол мегӯянд,
Фаршро нифиол мегӯянд.

Рӯх дар пайкарам хурӯшон аст,
Тарки ин ҳона ҳол мегӯянд.

Каф ба домони офтобам пест,
Садди роҳат Шимол мегӯянд.

Аз чинуби¹ Чағуб озодам,
Расми риндон камол мегӯянд.

Шарки озода пой дар гил монд,
Шаркро поймол мегӯянд.

Гар ғироме зи Ғарб меҳезад,
Аллаи Дошнёл мегӯянд.

Эй ки саргарми қатъи як қисмед,
Ваҳдаташро завол мегӯянд!

---

¹ Чинуб – респонд ёшнад, ки бар гардани чадрония бастанд ва ҳар ҷо ки хоҳанд бароянд (аз «Бурҳони қотеъ»).

Кист, ин пораҳо бипайвандад,
Кимиёро муҳол мегӯянд.

Шаш ҷиҳат баҳри ман диёри ман аст,
Ҷуз Ватанро ҳаёл мегӯянд.

Ватанам - Модарам, Худои ман аст,
Беҳудойи вубол мегӯянд!

***

Аксн миҷгон чу бар нигаҳ афтод,
Пойи андешаам ба раҳ афтод.

Кибла, дидам, кабила месозад,
Дар забонам сухан гираҳ афтод.

Ишқ ҳамхобан сиёсат шуд,
Рӯҳи болидаам ба таҳ афтод.

Хари тазвир нозҷавлон аст,
Ал аз бораи фараҳ афтод.

Кӯр шуд дидан ғалатгирон,
Бобро қисмати гунаҳ афтод.

Покрӯиет дар ниҳодам, чуи
Рӯз дар чодари сияҳ афтод...

***

Имшаб, ки дилаи домани дилдор мекишад,

Домод парда аз рухи синҳор мекашад.

(Устод Қутбӣ Қиром)

Имшаб фалак ҷамоати истора мешавад,

В-он махлиқо зи ваъда ба ҷарвора мешавад.

Имшаб қабон тоза ба бар мекунад ҳавас,

Имшаб катони¹ дил ба раҳани пора мешавад.

Имшаб ҷу гурбаи сияҳ оҳиста, бесадо,

Сайёди калбҳои чигархора мешавад.

Имшаб ситора бар сари Хусрав кунад тулӯъ,

Хусрав шахи Ситора ба сайёра мешавад.

Имшаб шаробҳои зикафraftан умед

Бо карсаки пиёла дигарбора мешавад.

Имшаб дилам зи гӯшани холи пур аз саҳо

Дар кӯчаҳои майкада овора мешавад.

---

¹ Катон – наъте аз ҷоман барик, ки гӯё аз нури моҳ пора мешавад (аз Ғиёс-ул-лауғот).

***

Ишк дар қилваи ҳавас ло хӯрд,
Юсуф оҷанг аз Зулайхо хӯрд.

Эй ки дар хайбатат таманно мурд,
Ҳарфат аз кӯча то Сурайё хӯрд?!

Фурсат аз тир то пишои марг аст,
Эй хуш он дам, ки бар дарозо хӯрд.

Соя дунболи асл мегардид,
Асл захроба, соя сахбо хӯрд.

Дар хуми дида бода мечӯшид,
В-аз хумори руҳат зи сар во хӯрд.

Дастӣ манъ аз раҳи нафас баргир,
Синасӯзон шами таманно хӯрд.

***

Аз хотираҳо равнақи ашъор баромад,
Шеърӣ сари раҳ бар сари бозор баромад.

Ҳар машғала имрӯз гаразбору фиреб аст,
Инсоф кунун аз хати паргор баромад.

Дар рӯзи бад, эй дил, ба рачо офияте соз,
Фардо ба камин аст, агар пор баромад.

Дар муҳри худ, эй ноз, туро амнияти нест,
Амнат гарави гардиши ашъор баромад.

Гар машғалае мурд, зи ҳокистари гармаш
Дам зад шарару гулгулаи нор баромад.

Ҳарчанд куҳан гапӣ чаҳон, шику чавонӣ
Бар рағми адам судани зангор баромад.

***

– Аз ингоҳи ту амон! – гуфт ба ноз,
– Ба дилам шӯр махон! – гуфт ба ноз.

– Нигаҳи мунтазири сайёдат
Ба ғалат дод нишон! – гуфт ба ноз.

Гуфтамаш: – Ҳол ба дом афтодӣ!
– Чи таманнои ба ҷон! – гуфт ба ноз.

– Чоки гул дидани булбул шояд,
На дар ин вақту замон! – гуфт ба ноз.

Гуфтамаш: – Бош, бигуфто: – Ту мабош!
Гуфтамаш: – Суд? – Зиён! – гуфт ба ноз.

Гуфтам: – Ин лаҳза, ки хуш мегӯӣ,
На зи майл аст? – Фигон! – гуфт ба ноз.

Рафту дар нози лабу рухсораш
Чашми шӯрида ҳамон гуфт ба ноз.

Дили побанди нигаҳ дунболош
Наъра зад, машғала, – Ҳон! – гуфт ба ноз...

***

Боди Наврӯз хумори ту ба сар қўшидам,
Ғунча дар парда сухан гуфт, ки бинишидам.

Саҳнаи гурриши раъду хатари халчари барқ
Ашки пири фалак ангехт, ки бихрӯшидам.

Шарбати қоми лабони ту ба шавки лаби гарм,
Хотират ҳаст, ки бо ҳавсала менӯшидам?

Доми ҷайбат ниғаҳи пиру ҷавон меафганд,
Даст бар гарданат овехтаму нӯшидам.

Нозам аз рӯзи наву чархи куҳан донӣ чист?
Бодан масти гурури тари ту нӯшидам.

Пайки бод омаду шод омад, бархезу хиром,
Ёдат ин кадр накарданд, ки ман кӯшидам.

***

Маҳо, кушун ки чархи пурситораам,
Биё, биё ба фурсати шарораам.

Чу шавқи рустии нигоҳи духтарон
Ниҳон биё ба ишқи ошкораам.

Хумори бўсаҳои сабзи навхатӣ-т
Шукуфта дар баёзи ёдгораам.

Ту дар хумори чашмат озмудайӣ
Шароби бўсаҳои майгусораам.

Биёву гарди дурию рамидагӣ
Нишон ту дар губори бекарораам.

***

Чӣ ахтаре, ки туфайли замона гардидем,

Чу кабк дар ҳарами ошёна гардидем.

Бадастаем ба обу ба дони вобаста,

Чу хӯша рӯйи замин дона-дона гардидем.

Маҷоли хилқати моро агар замонат нест,

Замонасоз чу ҳозирзамон нагардидем.

Ба расми дидаварон раҳии мӯшикофиям.

Ба ҳар саре, ки басар хаст, шона гардидем.

Ба гӯши мап зи чӣ, эй Шаҳрзод, меҳонӣ

Фасонаҳо, ки худ акиун фасона гардидем.

***

Таҷдиси раъду сонкае осмониям -
Лағжид бонги партави шӯри ҷавониям.

Дар дил ҳапӯз ахгари он нишқ шуълазост,
К-афрӯхт раҳ ба мамлакати ормониям.

Овах, ки никилоби ҷавонӣ зи бун нақанд,
Он нешҳо, ки дӯстнамо буду ҷониям.

Оё чӣ ҳавф мебарад ин лашқари адӯ
З-ошӯби сурхи сина, руҳи заъфарониям.

Чанге ба даври гардани айём мезанам,
Фарзанди порсола, вале низамониям.

Ҳар лаҳза вақт медихадам хуш башорате,
Аз бурди рӯзгору дами қомрониям.

Дар дастӣ умр он гаҳи бозичайӣ гузашт,
Ақлун ба хеш менигарам - зиндагониям...

***

Бо қадат мешиғарам, войи бағал меғўям,
Талхни ғам ба нигоҳи ту асал меғўям.

Бозии қавму маҳал чира шуд аз варзиши ишқ,
Ҷойи меёди туро Тоҷмаҳал меғўям.

Ман чӣ донам, ки чӣ андар сару андар лаби туст?
Он чи дар ҳаққи ту гўям, зи амал меғўям.

Ҳар ғаҳе меравӣ аз пеши назар шоду сабук,
Бори андешаат асрори хиял меғўям.

Осмоно! Ҳақи имрӯзи сабуриям ку?
Инак афсона нағўям, ба масал меғўям.

Ваҳ, чӣ талх аст ба ком он шамаки номи ба нон!
Ҳайбати бонги тилӣ донги аҷал меғўям.

Хуши бедори ман аз хоби ғаносо орист,
Хатти роҳест, ки бо кӯху кутал¹ меғўям.

¹ Бардошт аз Мирзо Бедил.

***

Субҳи рӯт обишхури чашмони ман,
Чони ман, эй чони ман, эй чони ман.

Пораи абри шафакрези лабат
Меҳӯрад паймониан паймони ман.

Дар ниҳодат гораи дилҳои маст,
Дар бисотам кулбаи вайрони ман.

Мавҷи дарё рети соҳил мебарад,
Сели ғозат мебарад имони ман.

Вақти эҳён буни сомонӣя
Бод мерезӣ ту бар сомони ман.

***

Эй нури дида, тавсани ғам сина тай зада,
Мастӣ бубия, ки каъбаи риндон чи пай зада.

Дигар ту холи хастаи ҷонро зи ман малурс;
Дар дида бин талотуми дилро, ки хай зада.

Похӯрда аз замона нигаҳ кун, чи пушти по
Бар афсари тилои Ковуси Кай зада.

Масте зи бода дар ҷилави бод меравад,
Латхӯрдан риёи дигархо, на май зада.

Ин ҳоюҳую гулгула тифли пишот нест,
Ҷоне, ки бар лаб омада, оҳанги най зада.

***

Цигарам биришта кардӣ ба паёми понавишта,
Ману ранчи интизорӣ, туву одаги фаришта.

Дари дидаҳо бубастӣ, чу ба хилватам нишастӣ,
Дилам аз қафас раҳо шуд, чу кабутари бихишта.

Хами обшори мӯят зи қафам аҷаб набошад,
Ки ба водии дилестони ту рафт ришта-ришта.

Ба саволи гарми шавкам лаби бӯсахоҳат, эй гул,
Зи баҳори як табассум ҳама посухам набишта.

Ман агар зи хеш растам, ман агар губори мастам,
Ба канори ту ништастам, ту фариштаӣ, фаришта!

***

Донам ин субҳ ки барфист, маро ёд кунӣ,
Мисраи аввали шеъри тарам иншод кунӣ.

Ашки гирезаву бори мижаат барчинӣ,
Кафтари хотира аз панчара озод кунӣ.

Боли ҳамёзаат аз тирӣ ҳақиқат шиканад,
Ба канорат чу набинияму фарёд кунӣ.

Ҳузни ҳайронӣ нигаҳ аз сари дӯшат на ачаб,
Ки ҷаҳоне ба гарав дар гузари бод кунӣ.

Зиндагӣ раҳни ҳамон лаҳза, ки маҳзун ба забон
Ҳарфи шириш ба суроғи мани Фарҳод кунӣ.

Набарад ҳоби хушат то ба садоям, аз ёд,
Шеъри дар бистарат иншошуда иншод кунӣ.

***

Аз оғӯше зи ишк афсӯна рафтӣ,

Аз оғӯше, ки будат хона, рафтӣ.

Дилам озин зи ишкат буду фарёд,

Тирози хоша шуд вайрона, рафтӣ.

Туро пайдо намудам нобисуда,

Куиун, эй нодиру дурдона, рафтӣ.

Ба аҳде, ки мачоли ячтимӯъ аст,

Шикастӣ аҳду сад паймона, рафтӣ.

Баҳор омад, кучой, дилбари ман,

Чаро вақти гули дӯлона рафтӣ?

Вучуди нозукат буд дар танам ҷон,

Ту ҷун ҷон аз пайи ҷонона рафтӣ.

***

Чони ман, шом шуд, намеойӣ?

Ишқхангом шуд, намеойӣ?

Бодаи масти моҳи анҷумрез

Хандаи чом шуд, намеойӣ?

Дояи бод, Виси ман, сӯят

Қосид аз Ром шуд намеойӣ?

Рақси шаббода бар навои рӯд

Айни пидром шуд, намеойӣ?

Бонув субҳ пардаи шаб қанд,

Шом анҷом шуд, намеойӣ?

Ранги шабҳои пори тобистон

Имшабат вом шуд, намеойӣ?

***

Эй чатри паноҳи ман з-ашки гаму бедодӣ,
Борони гуноҳи ман дар мавсими хурдодӣ.

Аз кайд чу ворастем, раиҷури риё хастем,
Эй ҳабси гуноҳи ман дар кишвари ободӣ.

Чун шӯри дили мӯйӣ, чун рашки ҳавасҳойӣ,
Гаҳ бодасифат мастӣ, чун ваъда гаҳе бодӣ.

Меойино медонам, бар қасди шабу сахтӣ
Бӯйи саҳар ошонам аз кокули шамшодӣ.

Маҳғоби шаболудам бо абри гам андуда,
Чашме зи саҳар дорам як сина пур аз шодӣ.

***

Расми риндонаро чӣ медонӣ?

Чуди мардонаро чӣ медонӣ?

Он чи кардӣ, туро бувад, хомӯш.

Машраби шонаро чӣ медонӣ?

Неши харфат чу месипӯзад дил,

Нӯши чононаро чӣ медонӣ?

Ишқ дар маи нишони аҷдодист,

Шамъу парвонаро чӣ медонӣ?

Чашм агар тоқ нест, ҳақбин аст,

Сирри ил хонаро чӣ медонӣ?

Сар ба ҳар дар абас чӣ мекубӣ,

Шӯри пешонаро чӣ медонӣ?

Роҳи пурзахматам ба ободист,

Қадри вайронаро чӣ медонӣ?

***

Нахли ишкамо то имшаб меван ноӣ,
Зери чархи пиру шомолуди маҳтоӣ.

Ҷовидон соӣ ҳавасҳои ҷавонимон,
Ҳар гаҳе бар соати меҳод биштоӣ.

Мо ба ҳам оем, чуи бо ҳам намеоянд
Донаи тасбеҳ дар занҷири сақлоӣ.

Қаҳван муят даруни ҷоми болин реҳт,
Ташиагиро бишканам бо бўйи беҳобӣ.

Бар ҳавасҳои шадиди мо нафас бахшад
Аз дари равзан насими шӯхи варзобӣ.

Ҳар ҷӣ аз гардун ба бомам зад, зи ман сар зад,
Осмоиро хилқате некӯст дӯлоӣ.

Осмоиро мешикофад шавку шӯри ишк,
Бо ҷавонӣ, аз раҳи фарходусухробӣ.

***

Раҳиш чон дар қадамат чист, агар меойӣ?
Ту худ, эй чон, чӣ вафо карда, ки акнун пойӣ?

Хотир аз макри мудорон адӯ гашт малул,
Мардумӣ биш, нигарон аст, чӣ мефармойӣ...

Дар матоъи хирад аз ҳоли равонӣ донам,
Фоли имрӯз кашад манзараи фардоӣ.

Чехраҳоро фарӣ хуришед мунавваргаҳ нест,
Чашмҳоро набувад дидгаҳи шайдоӣ.

Маъини нишқ кунун манфиат аз доду деҳ аст.
Таъна бар марғи муҳаббат занудо зебойӣ!

– Дар ҳамӣ сарви сарафканда¹ чӣ дунёст, сабо?
– Арҷи найранги адолатшикану расвойӣ.

Чилваи ранги тааллуқ зи тамаллуқ бошад,
Чора подафра бувад, бас ғами бепарвойӣ!

Аз пайи ғусса давон ашк бидидам, гуфтам:
– Қадаме дар раҳи шодӣ, чи хуш, ар паймойӣ.

¹ Сарви сарафканда – сарви шикаста, яъне аз ширҳои мардуми мост, ки дар ҷомаву қиливу кӯлоҳҳо нақшҳои гунаанд, ки рамзи итоат аст.

***

– Бас-бас, ин изтироб яъне чӣ?
Пар-пари беҳисоб яъне чӣ?
Пушти сар кӯхи рӯзгорон аст,
Бар нишебӣ шитоб яъне чӣ?
Роҳати роҳи саҳти душманкуш
Ночашида итоб яъне чӣ?
Эй дил, ором бош, ҳарза мағӯй!
Лакнати пурхитоб яъне чӣ?
– Чӣ, чӣ? Омода бош, меояд!
– Пайки боло? – Савоб! - Яъне чӣ?
– Пой бар остони хокии мо
Мениҳад Офтоб! Яъне чӣ.
Нозанине, ки хона барҳам зад
Бо руҳи бениқоб, яъне чӣ,
Шод бош, эй тилиеми хушкнда,
Таркад ақлуи сароб, яъне чӣ.
– Ман харобам, шаробхона кучост?
Ту чӣ гупӣ? – Кабоб! – Яъне чӣ?
– Бас-бас, ором! - Кист боиси ҳол?!
– Ҳазрати Ишқи ноб! – Яъне чӣ?!..

РУБОЙ

Ин дида ба хоб мекунам, беҳоб аст;
Лахти чигари сӯхтаам беоб аст.
Ин шӯҳин дил, ки дам ба дам мечунбад,
Чун пек дар ӯ назар кунам, бетоб аст.

Дар хонаи хеш ранҷи мо бисёр аст,
Мижгон чу ба чашм менишинад, хор аст.
Афсӯс, ки рӯҳ мекашад дарди алим
Аз қисми заифе, ки касофатбор аст.

Бо дасти ишорату лаби хандонат
Моро бипазир бар сафи риндонат,
К-аз ҳар зарабони шавқ дил метаркад
Чун бонги ҳубоби сақичи дандонат.

Ин умр агарчи чӯру поҷӯр гузашт,
Дар ҳозир сиёҳлаи хур¹ гузашт.
Аз меҳвари хеш гар нарафтам беруи,
Бо фурсати ашқу суръати нур гузашт.

Озодии давр дар ҷаҳонам ҷӯед,
Осонии рӯҳ дар ғиғонам ҷӯед.
Аз қувваи ройи маъ ҳазин аст сарир,²
З-ин ҷавр хуруи дар касонам ҷӯед.

¹ Хур = хур, хушбод, офтоб.

² Сарир = оғози ҷаҳонам, ки ҳамаи ҷаҳонро бар мешинад.

Эй бахт, бие, ки бурдборӣ кардем,
Бо фартӣ гуноҳ ҳоксорӣ кардем.
Чун ваҳм камини беҳабарҳо то кай,
Эй ишк, бие, ки питизорӣ кардем.

Бо дидан хира пок мебинам ман,
Бо авҷи ниғаҳ ба ҳок мебинам ман.
Дар ҷилваи зарди оҳани дайдонат
Шомӣ дили дар мағок мебинам ман.

Бо захртабассумзадани рӯбоҳӣ
Дар худ зада чуи сум¹ задани рӯбоҳӣ.
Дар сиблати аз дуди тамоқу зардат
Ҳар дам заданат - дум задани рӯбоҳӣ.

Солор ба коматию дур аз гурдӣ,
Бо банди каровот гулӯ ӯзурдӣ.
Боде, ки ба пуффаки шикам бастӣ, чист?
Ҳаққи арақи чабини, ки ноҳақ хӯрдӣ!

Бо комати шамшод чамон меоӣ,
Сӯйи мани густох амон меоӣ.
Махмуру ба дил шӯру ба лаб хандаи гул,
Дил бурднӯ боз қасди қон меоӣ...

---

¹ Сумсӯроҳ.

ДУБАЙТӢ

Сурохиرو агар бар чом карданд,
Ҳавасро лаҳзае ором карданд.
Ба дунё омади зеби назарҳо,
Ҳама диданду Наргис ном карданд.

Дар айёме, ки Ёсир¹ бо Яхуд² зид аст,
Ҳилофе байни коҳин асту обид аст.
Агар муфти маро бо он парӣ дидаст,
Қирони Шарқу Ғарб аст ину тавҳид аст.

Муборақ бод ин рӯзат, Иродат,
Сафои рӯи ту бодо зиёдат!
Дили гарме ба каф овардам, аз шарм
Билағжиду ба печи по фитодат.

Хунар маъшуқаи ман, эй фалонӣ,
Ба ӯ меғӯям асрори ҷавонӣ.
Зи ҳар нозаш маро ифшои рӯз аст,
Варо бо айнаки чашмат нахонӣ...

Манех дар ҳарфи худ заҳри ҳалоҳил,
Мақуи таҳқир ҷӯёро ба коҳил.
Дар ин дунё хунар чуи тирарӯз аст,
Бие, машғал шавем аз шуълаи дил.

¹ Собит сарвазирни Фаластин Ёсир Арифот.

² Собит сарвазирни Исроил Яхуд Барақ.

Дило, озурдамаат аз бодахорӣ,
Намудам хидмати хирсонаворе.
Ту дар роҳи вафо афсурда будӣ,
Кунон аз дасти ман роҳи кӣ дорӣ?

Ман аз шӯри Зарафшон фар гирифтам,
Зи авҷи қулшаҳон ахтар гирифтам
Зи реғи соҳилаш байти тилоӣ
Ба рӯйи сафҳаи дафтар гирифтам.

Чӣ нӯшинӣ ту инак, эй анӯшин,
Чӣ оромӣ дар ин базми хурӯшин.
Паёмакхон дил додам нигоҳат
Зи гулгулҳои тугъи хамӯшин...

Дилафрӯзо, Дилафрӯзо, Дилафрӯз,
Қарори расми дилдорӣ биомӯз.
Агар дар баҳри ниқат гарқ созам,
Ту ҳам дар оташи меҳрат маро сӯз.

Дар пушти дари утоқи корӣ, дар «Адиб»

Баски моро пеша пуркорӣ бувад,
Қолин дил аз гӯбор оӣ бувад.
Кулбаи махзуни мо бе сирр нест:
«Ганҷ дар вайрона бисёрӣ бувад».¹

¹ Моли ҳафрати Бегма.

Мундариҷа

Ватан.....	3
Роҳ ва рӯҳ.....	4
Ба падарам.....	5
Оҳанги марг.....	7
Дар сари гӯр.....	9
Эй шеър.....	11
Орзу.....	13
Муҳокама.....	14
Бозгашт.....	16
Қиёс.....	17
Тайёра ва тег.....	18
Раҳойӣ.....	20
Шер ва офтоб.....	21
Лаҳза.....	23
Урдибиҳишт.....	25
Пири раҳнамун.....	26
Тираномӯх.....	28
Маъшуқани ман.....	30
Овоза.....	31
Танҳо.....	33
Тадбир.....	35
Иродат.....	37
Дай.....	39
Чустуҷӯӣ.....	41

Аз китоби пешин

Накша ҷовидона.....	45
Нигоҳ.....	46
Ошғӣ.....	47
Сигор мекашам.....	48
Ахгаре аз ҷӯб.....	50
Шудӣ, зи атри гесуят шамоли ғам вазид.....	51
Умеди сӯхта.....	53
Чаро ба сояи бед.....	54
Меҳргон омад, ингори ман.....	56
Суд.....	58
Адо.....	59

Чанд ғазал

Аз дур менамоӣву мо дар канораҳо.....	63
Оби булӯрӣи лой шуд аз сайли ин куҳсорҳо.....	64
Зиндагӣ ҷуз зарару маъфияти бозорист.....	65
Сайди оҳуӣи рухат шери ҳавасро кор аст.....	66
Дод аз хулқи палағият.....	67
Аз курта зи бодат фараҳи таи чи аён аст.....	68
Марав, зӣ ҷону дилам курбонат.....	69
Ашки пири фалак чу борон аст.....	70
Фараҳи рӯзгор дар пеш аст.....	71
Мурдам зи рашки ҷумла, ки дар офариши туст.....	72
Ишқ пинҳон зи ошкора намонд.....	73
Арширо ғар висол меғӯянд.....	74

Акси мижгон чу бар ниғаҳ афтод.....	76
Имшаб фалак ҷамоати истора мешавад.....	77
Ишқ дар ҷилван ҳавас по хӯрд	78
Аз ҳотираҳо равиаки ашғор баромад.....	79
Аз нигоҳи ту амон! – гуфт ба лоз.....	80
Боди Наврӯз хумори ту ба сар ҷӯшидам.....	81
Маҳо, кунун ки ҷархи пурситораам	82
Чӣ ахтаре, ки туфайли замона гардидем.....	83
Тапдиси раъду сонкае осмониям	84
Бо қадат мепигарам, воӣи бағал меғуям	85
Субҳи рӯт обишхури ҷашмони ман	86
Эй пурӣ дида, тавсани ғам сини тай зада.....	87
Ҷигарам биришта қардӣ ба лаёми нонавишта.....	88
Донам ин субҳ ки барфист, маро ёд кунӣ.....	89
Аз оғӯше зи ишқ афсона рафтӣ	90
Ҷони ман, шом шуд, намеойӣ?	91
Эй ҷатри паноҳи ман з-ашки ғаму бедодӣ.....	92
Расми риндонро чӣ медонӣ?	93
Нахли ишқамро ту имшаб меваи нобӣ.....	94
Раҳми ҷон дар қадамаи ҷист, агар меойӣ?.....	95
Бас-бас, ин изтироб яъне чӣ?.....	96
Рубоӣ.....	97
Дубайтӣ	101

Ховари Абулҳай

**ПАЙМОН
ДАР АНДЕША**

Нипшон:

Тел: (+992) 931 71 91 09

E-mail: abulkhaev69@mail.ru

ISBN 978-00075-81 88-0

9 780007 581880

Ба матбаа 12.05.2018 таҳвил гардида. Чинам 05.06.2018
ба 100% русӣ. Котлаи офсет. Андари 84x108 1/4.
Қуллаи ҷамъии шартӣ 3,5. Адали нэпир 300 нуқта.
Сулорини № 203, Нарҳиш шартномавӣ.

Дар матбааи ЧДММ «ЭР-Граф» ба таъри расидани
754036, ш. Душанбе, кӯчаи Р. Набиев 218.
Тел: (+992 37) 227-39-92. E-mail: ergraph@mail.ru

